

[missing]

[missing]

Статья 1

Бэйил бокэтчур омэн хилкич нян урумкэр балдаритно, теми ноҥардук эгдъэн **ни**-да ачча. Бэйил бокэтчур мэн долан акагчимур биннэтын.

Статья 2

Ирэк-да бэй, **ни**-да бими, эрэк. Декларацият гапча правалбу гадъин.

- Нунмэрдукуйи, торэндукуйи, аси-да бидэн ньари-да бидэн, эҗея-да бидэн, ян-да ачча бидэн, **ни**дук-да балдад **ун**ат.

- Но**н**ан балдача төрэн хо эгдъэн-да бидэн, хо **к**өчүкэн-да бидэн, эникэн **ни**дук-да **н**элникэн мээн мэргэнди, **ни**идэ, эникэн этур бэйдъи бидъин.

Статья 3

Өмэтэл бэйилбу **ни**и-да эсни **о**җэйры, бэйдъи оон тэгэттин тачин тэгэтчин.

Статья 4

Бэйилбу **ни**-да эсни унир, нян хааратта.

Статья 5

Бэйилбу **ни**-да эснэн дъавутта. Бэю бэй мэптипи эсни кээлэмэттэ. Бэю бэй **ни**нгичин эсни хойэтто.

Статья 6

Бэйилбу бокэтчур, **ни**-да илэ-да бидэн закон дысутчин.

Статья 7

Бэйил кубигыр, Законду өмэн хилкин, нян мээн доливур бинньивутэи би**ни** Закон бэлэчинди.

Статья 8

Бэйил Конституцият бөпчэ ныкылгимэн, **ни**-гол **н**айрыкан тарак бэй судач, мэн правалби былыгимкэннэн.

Статья 9

Нии-да, **ни**ив-дэ **Ы**нидъи**н**енкиндыи, **ни**ньа**н**унли эсни нодар, нян балдача төрдэкуйи эсни илбэскнэ.

Статья 10

Суд, бэйэтики хээнвэлиг нээчэ би**ни**кэн, но**н**ан тарав, эми айутти угин судла, бокэтчур и**ни**ч, нэнмэчиннэн.

Статья 11

Һымкыличэ бэй, но**н**ан кэньсливу ориван, бокэччэн, эливун бакрикатнан-нюн, бэйдъи эливун кэнеличэ **н**өкчэ гоникэн дьомкучуннан. - тачикан но**н**артакун айич бидэн бэлэчэнди суд бакчин.

Ни-да эсни **Һ**ымкымун, нян **ни**лгичшоды, но**н**ан мэргэндъи кэнеливу эчу ор гоникэн дьомк**ө**ттакан, **ни**лгигинын тала опча Закондук эсни эгдъэн бис.

Статья 12

Ирэк-да, омтэл бэй дюван, **ни**-да эсни **о**җэйрэ, но**н**ан дялву нян бэйдъи тэгэмэн **ни**-да эсни **н**ундир, эсни дъааргатти, **н**элукэтти.

Статья 13

Ирэк-да бэй мэн төгэтти төрдук, илэ-да хорриды мэн дъюи илуриды төгэчиннэн.

Өмэтэл бэй мэн төрдукуйи хонтэ төрлэ хуриннэн, нян тачин-да амаски мучумнаан.

Статья 14

Өмэтэл бэй, но**н**ман холоото токутэн мэн бугдукуи, хонтэ бугла дири**н**имнэн.

ООН принсипальди но**н**ан гэлэтгэкэтнэн, бэй бугтукий эснэн хоррэ.

Статья 15

Өмэтэл бэй ями-да гражданствонкан биннэн.

Тара**н**ач **ни**-да эснэн аталды.

Статья 16

Асинюн, ньари, **н**унмирдукий нян тэдъэтидукун эникэн дъакра мэн долин гаматсир.

Мэн доливур деридюр омэн мэргэлкэн бими гаматчир.

Государство тарак пимэру этуннэн.

Статья 17

Өмэтэл бэй тэгэлгэндунэн мэн энеелкэн биннэн.

Тара**н**ман **ни**-да эснэн тиир.

Статья 18

Өмэтэл бэй мэн мэргэлкэн, тэдъэнэлкэн биннэн нян тарав хонтэ бэйилтэки тэлэ**н**дыкын.

Статья 19

Өмэтэл бэй бэйдъи дьомкучинна нян тарав бэйэлтэки эникэн **н**элдэ мутуннэн, тарав государство эснэн **н**айутта.

Статья 20

Өмэтэл бэй чакабакалду холлечиннэл.

Ни-да як-та урэчин группала, организацияла бэйю эсни нукэт.

Статья 21

Өмэтэл бэй мэн государствони дүлэски **н**ындинэн горбэттэн бэлэчимэн.

Но**н**ан государство нындимэн, тала гургэвчимнэн, нян хонтэ бэйилгэчин **ө**мэн **н**илкы төгэчимнэн.

Нунмир гонивутнэн правительство дьо**н**уннан. Нян правительство эргыл **н**иннивунукан обыннан.

Статья 22

Өмэтэл бэй тэгэлгэндүлэн государство культуралан, экономикалан, нян э**н**ее одан бэлэннэн.

Статья 23

Өмэтэл бэй гургэвчимнэн, тарав **н**айутти як-та ачча биннэн, ач гургэлэ эдэн би**н**э государство бэлэчим**н**эн.

Но**н**ан гургэвэн аич тамд**н**авур.

Өмэтэл бэй, гургэвэн аич тамыннатын, тарак но**н**ан дялни ибгат тэгэттивэтнэн бэлэннэн.

Но**н**ан правалби коэтти нян болэтти профсоюзбан опти нян профсоюз членат бимнэн

Статья 24

Өмэтэл бэй, дэрэмкэччинэн нян хэбдъэкэннэн, гургэн инэ**н**ин энтэкэйэ эсни гор биннэн.

Статья 25

Өмэтэл бэй аич тэгэчиннэн, но**н**ан дялни нян ибгит төгэчинэт.

Эньинтикий нян но**н**ан хутлэн индэттын нян тыгыттии социальной бэлэчин ями-да аннатын. Ку**н**ал кубычим. Социальной бэлэчин ями-да ганнатын.

Статья 26

Өмэтэл бэй ями-дя хупкучиннэн. Начальной нян средний хупкучэк, ач эрилэ биннэн.

2. Начальной хупкучэкиэ, бэй бокэчур ганнан. Средней нян профессиональной хупкучэкиэ иин ач хилу**н**иа биннэн.

Ку**н**а дялни, мэн хуттибэйдюр хинманнаттан.

Статья 27

Өмэтэл бэй искусствач урынчиннэн, наука дүлэски **н**ындэн бэлэчиннэн, нян тарич бэйдъи айюннан.

Өмэтэл бэй художественной литературнай гургэн авторан биннэн, тали но**н**антаки аич таманаттан.

Статья 28

Өмэтэл бэй социальной нян международной бинилэ, **н**идук-да эникэн **н**элдэ тэгэчиннэн.

Статья 29

Өмэтэл бэй общество дүлдэлэн, мэн бинийи тэлэ**н**нэн.

Бэй правал хонтэ бэйил тэгэчээнтэн аич бидэн го**н**икэн бэй правнюн чикибиннан.

Статья 30

Я-та эрэв Декларацияу, **н**аан быйылтыки нян государствалтыни, бый биниуэн наньк тэгэлгэмен **н**а айудан гааникэн элэ дунунча Декларация эсни туун, эсни ньуукытты.